

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► **B** ► **M6** ДИРЕКТИВА 2004/37/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 29 април 2004 година

относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозицията на канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества по време на работа (шеста специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 на Директива 89/391/ЕИО на Съвета) ◀

(кодифициран вариант)

(текст от значение за ЕИП)

(ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 50)

Изменена със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Директива 2014/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година	L 65	1	5.3.2014 г.
► <u>M2</u>	Директива (ЕС) 2017/2398 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година	L 345	87	27.12.2017 г.
► <u>M3</u>	Директива (ЕС) 2019/130 на Европейския парламент и на Съвета от 16 януари 2019 година	L 30	112	31.1.2019 г.
► <u>M4</u>	Директива (ЕС) 2019/983 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година	L 164	23	20.6.2019 г.
► <u>M5</u>	Регламент (ЕС) 2019/1243 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година	L 198	241	25.7.2019 г.
► <u>M6</u>	Директива (ЕС) 2022/431 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2022 година	L 88	1	16.3.2022 г.

▼ B▼ M6**ДИРЕКТИВА 2004/37/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
И НА СЪВЕТА****от 29 април 2004 година**

относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозицията на канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества по време на работа (шеста специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 на Директива 89/391/ЕИО на Съвета)

▼ B

(кодифициран вариант)

(текст от значение за ЕИП)

ГЛАВА I**ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ***Член 1***Цел**▼ M6

1. Настоящата директива има за цел защитата на работниците от рисковете за тяхното здраве и безопасност, които възникват или могат да възникнат поради експозицията им на канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества по време на работа, включително предотвратяването на такива рискове.

▼ B

Тя определя минималните специални изисквания в тази област, включително граничните стойности.

2. Настоящата директива не се прилага по отношение на работниците, експонирани само на лъчения, които са предмет на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.

3. Директива 89/391/ЕИО се прилага изцяло по отношение на цялата област, посочена в параграф 1, без да се засягат по-строгите и/или специални разпоредби, съдържащи се в настоящата директива.

▼ M1

4. Разпоредбите на настоящата директива се прилагат по отношение на азбеста, който е предмет на Директива 2009/148/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато същите са по-благоприятни за здравето и безопасността на работното място.

▼ B*Член 2***Определения**

По смисъла на настоящата директива:

▼ M1

а) „канцероген“ означава:

⁽¹⁾ Директива 2009/148/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозиция на азбест по време на работа (ОВ L 330, 16.12.2009 г., стр. 28).

▼ **M1**

- i) вещество или смес, които отговарят на посочените в приложение I към Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ критерии за класифициране като канцерогенни в категория 1A или 1B;
 - ii) вещество, смес или процес, посочени в приложение I към настоящата директива, както и вещество или смес, освободени от процес, посочен в същото приложение;
- б) „мутаген“ означава:

вещество или смес, които отговарят на посочените в приложение I към Регламент (ЕО) № 1272/2008 критерии за класифициране като мутагенни за зародишните клетки в категория 1A или 1B;

▼ **M6**

- ба) „токсично за репродукцията вещество“ означава вещество или смес, които отговарят на посочените в приложение I към Регламент (ЕО) № 1272/2008 критерии за класифициране като токсични за репродукцията вещества в категория 1A или 1B;
- бб) „непрагово токсично за репродукцията вещество“ означава токсично за репродукцията вещество, за което няма безопасно ниво на експозиция за здравето на работниците и което е определено като такова в колоната за обозначаване в приложение III;
- бв) „прагово токсично за репродукцията вещество“ означава токсично за репродукцията вещество, за което съществува безопасно ниво на експозиция, под което няма риск за здравето на работниците, и което е определено като такова в колоната за обозначаване в приложение III;
- в) „гранична стойност“, освен ако не е посочено друго, означава границата на средно претеглената стойност като функция от времето на концентрация за „канцероген, мутаген или токсично за репродукцията вещество“ във въздуха на дишателната зона на работник през определен референтен период, определен в приложение III;
- г) „биологична гранична стойност“ означава границата на концентрацията в съответната биологична среда на съответния агент, неговия метаболит или показател на въздействие;
- д) „медицинско наблюдение“ означава оценката на отделен работник за определяне на здравословното състояние на това лице във връзка с експозицията на конкретни канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества по време на работа.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етиктирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1).

▼B*Член 3***Приложно поле - определяне и оценка на рисковете****▼M6**

1. Настоящата директива се прилага по отношение на дейностите, в които работниците са изложени или е вероятно да бъдат изложени на канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества в резултат на своята работа.

2. За всяка дейност, при която е вероятно да има опасност от експозиция на канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества, се определят естеството, степента и продължителността на експозиция на работниците, за да може да се прецени всеки риск за здравето или безопасността на работниците и да се определят мерките, които трябва да бъдат взети.

Тази оценка се извършва редовно и винаги при всяка промяна на условията, която може да се отрази на експозицията на работниците на канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества;

▼B

Работодателят трябва да представи на компетентните органи, при поискване, данните послужили за извършването на тази оценка.

3. При оценката на риска, се взимат предвид всички други пътища за експозиция като поглъщане в и/или чрез кожата.

▼M6

4. При извършване на оценката на риска работодателите обръщат особено внимание на евентуалните въздействия, отнасящи се до здравето или безопасността на работници, които са особено застрашени, и наред с другото, вземат предвид, че не е желателно да използват тези работници в зони, където те могат да бъдат в контакт с канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества.

▼B**ГЛАВА II****ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ***Член 4***Намаляване и замяна****▼M6**

1. Работодателят намалява използването на канцероген, мутаген или токсично за репродукцията вещество на работното място, по-конкретно, като го заменя, доколкото това е технически възможно, с вещества, смеси или процеси, които при употребата не са опасни или са по-малко опасни за здравето или безопасността на работниците, според случая.

▼B

2. Работодателят съобщава резултата от своите изследвания на съответния орган, по негово искане.

▼ B

Член 5

Предотвратяване и намаляване на експозицията

1. Ако резултатите от оценката, посочена в член 3, параграф 2, разкриват риск за здравето или безопасността на работниците, експозицията на работниците трябва да бъде предотвратена.

▼ M6

2. Когато технически не е възможно замяната на канцерогена, мутагена или токсичното за репродукцията вещество с вещества, смеси или процеси, които при употребата не са опасни или са по-малко опасни за безопасността или здравето, работодателят гарантира, че производството и използването на канцерогена, мутагена или токсичното за репродукцията вещество се извършват в затворена система, доколкото това е технически възможно.

3. Когато технически не е възможно да се използва затворена система, работодателят гарантира, че нивото на експозиция на работниците на канцероген, мутаген или прагово токсично за репродукцията вещество е намалено до възможно най-ниското от техническа гледна точка ниво.

3а. Когато технически не е възможно да се използва или произвежда прагово токсично за репродукцията вещество в затворена система, работодателят гарантира, че рискът, свързан с експозицията на работниците на това прагово токсично за репродукцията вещество, е сведен до минимум.

3б. По отношение на токсичните за репродукцията вещества, различни от прагово токсичните за репродукцията вещества и праговите токсични за репродукцията вещества, работодателят прилага параграф 3а от настоящия член. В такъв случай, когато извършва оценката на риска, посочена в член 3, работодателят надлежно взема предвид възможността, че може да не съществува безопасно ниво на експозиция на здравето на работниците за такова токсично за репродукцията вещество, и определя подходящи мерки в това отношение.

4. Експозицията не трябва да надвишава посочената в приложение III гранична стойност за даден канцероген, мутаген или токсично за репродукцията вещество.

5. Във всякакви случаи на използване на даден канцероген, мутаген или токсично за репродукцията вещество, работодателят прилага всички посочени по-долу мерки:

а) ограничаване на количествата на даден канцероген, мутаген или токсично за репродукцията вещество на работното място;

▼ B

б) колкото е възможно по-голямо ограничаване на броя на работниците, които са или могат да бъдат експонирани;

▼ M6

в) проектиране на работните процеси и на техническите мерки за контрол, така че да се предотврати или да се сведе до минимум отделянето на канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества на работното място;

▼ M6

- г) отстраняване на канцерогените, мутагените или токсичните за репродукцията вещества от източника, местни смукателни или общообменни вентилационни съоръжения, като всички тези методи следва да бъдат целесъобразни и съвместими с нуждата от защита на общественото здраве и околната среда;
- д) използване на подходящи съществуващи методи за измерване на канцерогените, мутагените или токсичните за репродукцията вещества, по-специално за ранно откриване на наднормени експозиции, произтичащи от непредвидимо събитие или от злополука;

▼ B

- е) прилагане на подходящи процедури и методи на работа;
- ж) мерки за колективна защита и/или, когато експозицията не може да бъде избегната с други средства, мерки за индивидуална защита;
- з) хигиенни мерки, по-специално, редовно почистване на подовите, стените и другите повърхности;
- и) информиране на работниците;

▼ M6

- й) определяне на рискови зони и използване на подходящи сигнали за предупреждение и за безопасност, включително знака „пушенето забранено“ в зоните, където работниците са изложени или е вероятно да бъдат изложени на канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества;

▼ B

- к) изготвяне на планове за действие при аварии, които биха могли да доведат до наднормено висока експозиция;
- л) мерки за безопасно складиране, обработване и транспорт, по-специално чрез използване на херметически затворени контейнери, обозначени с ясни и видими етикети;
- м) мерки за безопасно събиране, складиране и унищожаване на отпадъците от работниците, включително използването на херметически затворени контейнери, обозначени с ясни и видими етикети.

*Член 6***Информиране на компетентния орган**

Ако резултатите от оценката, посочена в член 3, параграф 2 разкрият риск за здравето или за безопасността на работниците, работодателите предоставят на компетентния орган, при поискване, съответна информация за:

▼ M6

- а) осъществяваните дейности и/или промишлени процеси, включително причините, поради които се използват канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества;
- б) произведените или използвани количества вещества или смеси, които съдържат канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества;

▼ B

- в) броя на експонираните работници;
- г) взетите превантивни мерки;

▼B

- д) вида на използваното защитна екипировка;
- е) естеството и степента на експозицията;
- ж) случаи на замяна.

▼M2

Държавите членки вземат предвид информацията съгласно първа алинея, букви а)–ж) от настоящия член в докладите си до Комисията съгласно член 17а от Директива 89/391/ЕИО.

▼B*Член 7***Непредвидена експозиция**

1. В случай на непредвидими събития или на аварии, които могат да доведат до наднормена експозиция на работниците, работодателят уведомява работниците за тях.
2. До възстановяване на нормалното положение и докато причините за наднормената експозиция не бъдат отстранени:
 - а) само на работниците, необходими за извършване на ремонта и на друга необходима работа, е позволено да работят в засегнатата зона;
 - б) на съответните работници се предоставя защитно облекло и индивидуални средства за дихателна защита, които трябва да бъдат носени от тях; експозицията не може да бъде непрекъсната и трябва да се ограничава до строго минималната продължителност от време за всеки работник;
 - в) на незащитените работници не се позволява да работят в засегнатата зона.

*Член 8***Предвидима експозиция**

1. За някои дейности, като поддръжката, за които е предвидима възможността за чувствително увеличаване на експозицията и по отношение на които всички възможности да бъдат взети други превантивни технически мерки, за да се ограничи тази експозиция, са вече изчерпани, работодателят определя, след консултиране с работниците и/или на техните представители в предприятието или организацията, без да се засяга отговорността на работодателя, необходимите мерки за възможно най-голямо ограничаване на продължителността на експозицията на работниците и за осигуряване на тяхната защита, докато извършват тези дейности.

Съгласно първата алинея, на съответните работници се предоставят защитно облекло и индивидуални средства за дихателна защита, които трябва да бъдат носени от тях, докато продължава наднормената експозиция; експозицията не може да бъде непрекъсната и трябва да се ограничава до строго минималната продължителност от време за всеки работник.

2. Взимат се подходящи мерки, за да се гарантира, че зоните, в които се осъществяват посочените в параграф 1, алинея първа дейности, са ясно определени или че с други средства се препятства неоправомощени лица да имат достъп до тези зони.

▼B*Член 9***Достъп до рисковите зони**

Работодателите взимат подходящи мерки, за да гарантират, че достъпът до зоните, в които се извършват дейностите, резултатите от оценката, посочена в член 3, параграф 2, за които разкрива риск за безопасността или здравето на работниците, е възможен само за други работници, които поради тяхната работа или тяхната длъжност са принудени да проникнат в тях.

*Член 10***Хигиена и лична защита****▼M6**

1. За всички дейности, при които съществува риск от замърсяване с канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества, работодателите са длъжни да вземат подходящите мерки, за да гарантират, че:

а) работниците не ядат, не пият и не пушат в работните зони, където съществува риск от замърсяване с канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества;

▼B

б) работниците са снабдени с подходящо защитно облекло или друго специално подходящо облекло;

в) са осигурени отделни места за съхраняването на работните или защитните облекла, от една страна, и на цивилното облекло, от друга страна;

г) на работниците са осигурени подходящи санитарни възли и бани;

д) защитната екипировка се съхранява правилно на определено място и да я проверяват и почистват, ако е възможно преди и винаги след всяко използване;

е) поправят или заменят дефектната защитна екипировка преди ново използване.

2. Работниците не могат да заплащат разходите за мерките, посочени в параграф 1.

*Член 11***Информирание и обучение на работниците**

1. Работодателят взема подходящи мерки, за да могат работниците и/или техните представители в предприятието или организацията да получат достатъчно и подходящо обучение, въз основа на всички налични сведения, по-конкретно под формата на информация и указания относно:

а) възможните рискове за здравето, включително допълнителните рискове, свързани с употребата на тютюн;

б) предпазните мерки, които трябва да се вземат, за да се избегне експозицията;

в) изискванията по отношение на хигиената;

▼B

- г) носенето и използването на защитна екипировка и облекло;
- д) мерките, които трябва да бъдат взети от работниците, по-специално от персонала за спешно реагиране, в случай на авария и за предотвратяването на аварии.

▼M6

Обучението трябва:

- да е приспособено с оглед отчитане на нов или променен риск, по-специално когато работниците са изложени или е вероятно да бъдат изложени на нови или редица различни канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества, включително съдържащите се в опасни лекарствени продукти, или в случай на промяна в обстоятелствата, свързани с работата,
- да се предоставя периодично в лечебни заведения за всички работници, които са изложени на канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества, по-специално когато се използват нови опасни лекарствени продукти, съдържащи тези вещества, и
- да се повтаря периодично и в други обстановки, ако е необходимо.

2. Работодателите уведомяват работниците за инсталациите и свързаните с тях контейнери, които съдържат канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества, и гарантират, че на всички контейнери, опаковки и инсталации, които съдържат канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества, са поставени по видим начин четливи етикети, както и добре видими предупредителни знаци и знаци за опасност.

Когато в приложение IIIa е определена биологична гранична стойност, медицинското наблюдение е задължително за работа с въпросния канцероген, мутаген или токсично за репродукцията вещество, в съответствие с процедурите, определени в същото приложение. Работниците биват информирани за това изискване, преди да им бъде възложена задачата, свързана с риск от експозиция на посочения канцероген, мутаген или токсично за репродукцията вещество.

▼B*Член 12***Информирание на работниците**

Вземат се подходящи мерки, за да се гарантира, че:

- а) работниците и/или техните представители в предприятието или организацията могат да проверяват дали разпоредбите на настоящата директива се прилагат, или могат да бъдат включени в прилагането ѝ, по-специално по отношение на:

▼B

- i) последиците за здравето и безопасността на работниците, свързани с избора, носенето и използването на защитното облекло или екипировка, без да се засяга отговорността на работодателя за определянето на ефективността на защитните облекла и екипировки;
 - ii) мерките, определени от работодателя, посочени в член 8, параграф 1, алинея първа, без да се засяга отговорността на работодателя за определянето на тези мерки;
- б) работниците и/или техните представители в предприятието или организацията се уведомяват възможно най-бързо за наднормените експозиции, включително тези, посочени в член 8, за причините за тях и за взетите мерки или мерките, които трябва да бъдат взети, за да се коригира това положение;
- в) работодателят поддържа актуализиран списък на работниците, използвани за дейностите, за чиито здраве или безопасност резултатите от оценката, посочена в член 3, параграф 2, разкриват опасност, с посочване, ако тази информация е налична, на експозицията, на която те са били подложени;
- г) лекарят и/или компетентният орган, както и всяко друго лице, отговарящо за здравето и безопасността на работното място, имат достъп до списъка посочен в буква в);
- д) всеки работник има достъп до информацията, съдържащата се в списъка и отнасяща се лично до него;
- е) работниците и/или техните представители в предприятието или заведението, имат достъп до колективните анонимни данни.

*Член 13***Консултации и участие на работниците**

Консултациите и участието на работниците и/или на техните представители във връзка с въпроси, уредени в настоящата директива, се осъществяват в съответствие с член 11 от Директива 89/391/ЕИО

▼M3*Член 13а***Споразумения между социалните партньори**

Евентуални споразумения между социалните партньори, сключени в областта на настоящата директива, се посочват на уебсайта на Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA). Този списък се актуализира периодично.

▼B

ГЛАВА III
ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Член 14

Медицинско наблюдение

▼M2

1. Държавите членки установяват, в съответствие с националното си право или практика, мерки за провеждане на подходящо медицинско наблюдение на работниците, за които резултатите от оценката, посочена в член 3, параграф 2, разкриват риск за здравето или безопасността. Лекарят или органът, отговорен за медицинското наблюдение на работниците, може да назначи медицинското наблюдение след края на експозицията да продължи толкова дълго, колкото счита за необходимо за опазване на здравето на съответния работник.

▼B

2. Мерките, посочени в параграф 1, са такива, че всеки работник да може да подлежи, ако това е необходимо, на съответно медицинско наблюдение:

- преди експозицията;
- на равни интервали впоследствие.

Тези мерки са такива, че да бъде възможно направо да се приложат индивидуални медицински мерки или мерки от областта на професионалната хигиена.

▼M6

3. Ако се окаже, че даден работник страда от аномалия, която може да е резултат от експозиция на канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества, или ако се окаже, че е превишена биологичната гранична стойност, лекарят или органът, отговорен за медицинското наблюдение на работниците, може да изиска други работници, претърпели аналогична експозиция, да бъдат поставени под медицинско наблюдение.

▼B

В този случай се извършва преоценка на риска от експозиция в съответствие с член 3, параграф 2.

▼M6

4. Когато се извършва медицинско наблюдение, се води лично медицинско досие и лекарят или органът, отговарящ за медицинското наблюдение, предлага защитни или превантивни мерки, които да бъдат взети по отношение на всеки работник. Биологичният мониторинг и свързаните с него изисквания може да бъдат част от медицинското наблюдение.

▼B

5. На работниците трябва да бъдат давани информация и съвети относно медицинското наблюдение, на което те могат да бъдат подложени след преустановяването на експозицията.

6. В съответствие с националните законодателства и/или практики:

- работниците имат достъп до резултатите от медицинското наблюдение, които се отнасят до тях, и

▼ B

- заинтересованите работници или работодателят могат да поискат проверка на резултатите от медицинското наблюдение.

7. В приложение II се съдържат практически препоръки с оглед на медицинското наблюдение на работниците.

▼ M6

8. Всички случаи на ракови заболявания, на неблагоприятни въздействия върху половата функция и плодовитостта при възрастните мъже и жени, както и на токсичност за развиващия се организъм на потомството, които са установени в съответствие с националното право или практика и са в резултат на експозицията на канцероген, мутаген или токсично за репродукцията вещество по време на работа, се съобщават на компетентния орган.

▼ M2

Държавите членки отразяват информацията съгласно настоящия параграф в докладите си до Комисията съгласно член 17а от Директива 89/391/ЕИО.

▼ B*Член 15***Водене на досиета****▼ M6**

1. По отношение на канцерогените и мутагените списъкът, посочен в член 12, буква в), и медицинското досие, посочено в член 14, параграф 4, се съхраняват най-малко 40 години след края на експозицията в съответствие с националното право или практика.

1а. По отношение на токсичните за репродукцията вещества списъкът, посочен в член 12, буква в), и медицинското досие, посочено в член 14, параграф 4, се съхраняват най-малко пет години след края на експозицията в съответствие с националното право или практика.

▼ B

2. В случай че предприятието преустанови дейността си, тези документи се предоставят на компетентния орган, в съответствие с националните законодателства и/или практики.

*Член 16***Гранични стойности****▼ M6**

1. Въз основа на наличната информация, включително научни и технически данни, Европейският парламент и Съветът определят, чрез директиви, в съответствие с процедурата, предвидена в член 153, параграф 2, буква б) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), гранични стойности за всички канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества, за които това е възможно, и ако е необходимо, приемат други, пряко свързани разпоредби.

▼ B

2. Граничните стойности и другите пряко свързани разпоредби са посочени в приложение III.

▼ M6

3. Въз основа на наличната информация, включително научни и технически данни, както и въз основа на съответна друга информация във връзка с медицинското наблюдение, Европейският парламент и Съветът определят биологични гранични стойности, чрез директиви, в съответствие с процедурата, предвидена в член 153, параграф 2, буква б) от ДФЕС.

4. Биологичните гранични стойности и другата информация във връзка с медицинското наблюдение са посочени в приложение IIIa.

*Член 16a***Определяне на прагови и прагови токсични за репродукцията вещества**

Европейският парламент и Съветът, в съответствие с процедурата, предвидена в член 153, параграф 2, буква б) от ДФЕС, посочват въз основа на наличните научни и технически данни в колоната за обозначаване в приложение III към настоящата директива, дали дадено токсично за репродукцията вещество е прагово или прагово.

▼ M5*Член 17***Изменение на приложение II****▼ M6**

С цел да се отчетат техническият прогрес, промените в международните нормативни актове или спецификации и новите открития по отношение на канцерогените, мутагените или токсичните за репродукцията вещества, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 17a с цел внасяне на чисто технически изменения в приложение II.

▼ M5

Когато в надлежно обосновани и изключителни случаи, свързани с непосредствени, преки и сериозни рискове за физическото здраве и безопасността на работниците и други лица, наложителни причини за спешност изискват действия в много кратък срок, за делегираните актове, приети съгласно настоящия член, се прилага процедурата, предвидена в член 176.

*Член 17a***Упражняване на делегирането**

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

▼ **M5**

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 17, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 26 юли 2019 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 17, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка, в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ⁽¹⁾.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 17, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

*Член 176***Процедура по спешност**

1. Делегираните актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъдат представени възражения в съответствие с параграф 2. В нотификацията относно делегирания акт до Европейския парламент и Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.

2. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 17а, параграф 6. В такъв случай Комисията отменя акта незабавно след нотифицирането на решението на Европейския парламент или на Съвета, с което се представят възражения.

▼ **B***Член 18***Използване на данни**

Комисията има достъп до използването, осъществявано от компетентните национални органи въз основа на информацията, посочена в член 14, параграф 8.

⁽¹⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

▼ M6

Член 18а

Оценка

Като част от следващата оценка на прилагането на настоящата директива в контекста на оценката, посочена в член 17а от Директива 89/391/ЕИО, Комисията оценява също така необходимостта от изменение на граничната стойност за респирабилния прах от кристален силициев диоксид. Комисията започва този процес през 2022 г. и, когато е целесъобразно, впоследствие при последващо преразглеждане на настоящата директива предлага необходимите изменения и модификации, свързани с това вещество.

Не по-късно от 11 юли 2022 г. Комисията прави оценка на възможността за изменение на настоящата директива с цел добавяне на разпоредби относно комбинацията от гранична стойност на професионална експозиция по въздушен път и биологична гранична стойност за кадмия и неговите неорганични съединения.

Не по-късно от 31 декември 2022 г., когато е целесъобразно, след като се консултира с Консултативния комитет за безопасност и здраве на работното място (ACSH), като отчита съществуващите препоръки от различни агенции, заинтересовани страни и Световната здравна организация относно приоритетни канцерогени, мутагени и токсични за репродукцията вещества, за които са необходими гранични стойности, Комисията представя план за действие за постигане на нови или преразгледани гранични стойности на излагане в работна среда за най-малко 25 вещества, групи вещества или получени при процеси вещества. Когато е целесъобразно, като вземе под внимание този план за действие, най-новите постижения в областта на научното познание и след като се консултира с ACSH, Комисията представя без забавяне законодателни предложения в съответствие с член 16.

Когато е целесъобразно и не по-късно от 5 април 2025 г., като взема предвид най-новото развитие на научните познания и след подходящи консултации със съответните заинтересовани страни, Комисията разработва определение и изготвя примерен списък на опасните лекарствени продукти или съдържащите се в тях вещества, които отговарят на критериите за класифициране като канцероген от категория 1А или 1В, така както са определени в приложение I към Регламент (ЕО) № 1272/2008, мутаген или токсично за репродукцията вещество.

Не по-късно от 31 декември 2022 г. Комисията, след провеждането на подходящи консултации със съответните заинтересовани страни, изготвя насоки на Съюза за приготвянето, прилагането и обезвреждането на опасни лекарствени продукти на работното място. Тези насоки и стандарти се публикуват на уебсайта на EU-OSHA и се разпространяват от съответните компетентни органи във всички държави членки.

Когато е целесъобразно, след получаване на становище от ACSH Комисията, като взема под внимание съществуващата методология за определяне на гранични стойности за канцерогени в някои държави членки и становището на ACSH, определя горните и долните граници на риск. Не по-късно от 12 месеца след получаване на становището на ACSH Комисията, след провеждането на подходящи консултации със съответните заинтересовани страни, изготвя насоки на Съюза относно методологията за определяне на основани на риска гранични стойности съгласно настоящата директива. Тези насоки се публикуват на уебсайта на EU-OSHA и се разпространяват във всички държави членки от съответните компетентни органи.

▼ M6

Не по-късно от 31 декември 2024 г. Комисията, като взема предвид най-новите научни достижения и след подходящи консултации със съответните заинтересовани страни, предлага, когато е целесъобразно, гранична стойност за кобалт и неорганичните кобалтови съединения.

▼ B*Член 19***Уведомяване на Комисията**

Държавите – членки съобщават на Комисията разпоредбите на националното законодателство, които те приемат в бъдеще в областта, уредена с настоящата директива.

*Член 20***Отмяна**

Директива 90/394/ЕИО, така както е изменена с директивите, посочени в приложение IV, част А към настоящата директива, се отменя без да се засягат задълженията на държавите – членки по отношение на сроковете за транспониране на директивите, посочени ѝ в приложение IV, част Б към настоящата директива.

Позоваванията на отменената директива се тълкуват като позовавания на настоящата директива и се четат в съответствие с таблицата за съответствие в приложение V.

*Член 21***Влизане в сила**

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след датата на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

*Член 22***Адресати**

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

▼ B**ПРИЛОЖЕНИЕ I****Списък на вещества, ► M1 смеси ◄ и процеси***(член 2, буква а), iii))*

1. Производство на аурамин.
2. Работи, свързани с експозиция на полициклични ароматни водовъглероди, съдържащи се в каменовъглени сажди, каменовъглени смоли или катрани.
3. Работи, свързани с експозиция на прах, дим или аерозол, получени при пърженето или електрорафиниране на медно-никелов щайн.
4. Процеси със силни киселини при производството на изопропилов алкохол.
5. Работи, свързани с експозиция на прах от твърдо дърво ⁽¹⁾.

▼ M2

6. Работа, свързана с експозиция на респирабилен прах от кристален силициев диоксид, получен при работен процес.

▼ M3

7. Работа, свързана с кожна експозиция на минерални масла, които са били използвани преди в двигатели с вътрешно горене за смазване и охлаждане на движещите се части на двигателя.
8. Работа, свързана с експозиция на емисии на отработени газове от дизелови двигатели.

⁽¹⁾ Списък на някои твърди дървета е приложен в том 62 от монографиите за оценка на рисковете от канцерогенност за човека, озаглавени „Wood Dust and Formaldehyde“ (публикувани от Международния център за изследвания за рака, Лион 1995 година).

▼ B*ПРИЛОЖЕНИЕ II***Практически препоръки за медицинското наблюдение на работниците***(член 14, параграф 7)***▼ M6**

1. Лекарят и/или органът, отговарящ за медицинското наблюдение на здравето на работниците, изложени на канцерогени, мутагени или токсични за репродукцията вещества, трябва да познават добре условията или обстоятелствата на експозицията на всеки работник.

▼ B

2. Медицинското наблюдение на работниците трябва да се осъществява в съответствие с принципите и практиката на трудовата медицина, то трябва да включва поне следните мерки:

- водене на досиета за професионалния маршрут и здравното състояние на работниците,

- лично интервю,

- ако е необходимо, биологично наблюдение, както и откриване на ранни и обратими последици.

Могат да бъдат взети решения за допълнителни прегледи за всеки работник, поставен под медицинско наблюдение, съобразени с последните достижения на трудовата медицина.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ГРАНИЧНИ СТОЙНОСТИ И ДРУГИ ПРЯКО СВЪРЗАНИ РАЗПОРЕДБИ (ЧЛЕН 16)

А. ГРАНИЧНИ СТОЙНОСТИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА ЕКСПОЗИЦИЯ

Наименование	ЕО № ⁽¹⁾	CAS № ⁽²⁾	Гранични стойности						Обозначение	Преходни мерки
			8 часа ⁽³⁾			Краткосрочни ⁽⁴⁾				
			mg/m ³ ⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	f/ml ⁽⁷⁾	mg/m ³ ⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	f/ml ⁽⁷⁾		
Прах от твърдо дърво	—	—	2 ⁽⁸⁾	—	—	—	—	—	—	Гранична стойност 3 mg/m ³ до 17 януари 2023 г.
Съединения на 6-валентния хром, които са канцерогени по смисъла на член 2, буква а), подточка i) (като хром)	—	—	0,005	—	—	—	—	—	—	Гранична стойност 0,010 mg/m ³ до 17 януари 2025 г. Гранична стойност: 0,025 mg/m ³ за процесите на запояване или плазмено рязане или подобни процеси, при които се отделят газове, до 17 януари 2025 г.
Огнеупорни керамични влакна, които са канцерогени по смисъла на член 2, буква а), подточка i)	—	—	—	—	0,3	—	—	—	—	
Респирабилен прах от кристален силициев диоксид	—	—	0,1 ⁽⁹⁾	—	—	—	—	—	—	
Бензен	200-753-7	71-43-2	0,66	0,2	–	–	–	–	Кожа ⁽¹⁰⁾	Гранична стойност 1 ppm (3,25 mg/m ³) до 5 април 2024 г. Гранична стойност 0,5 ppm (1,65 mg/m ³) от 5 април 2024 г. до 5 април 2026 г.

▼ МЗ

Наименование	ЕО № ⁽¹⁾	CAS № ⁽²⁾	Гранични стойности						Обозначение	Преходни мерки
			8 часа ⁽³⁾			Краткосрочни ⁽⁴⁾				
			mg/m ³ ⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	f/ml ⁽⁷⁾	mg/m ³ ⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	f/ml ⁽⁷⁾		
Винилхлориден мономер	200-831-0	75-01-4	2,6	1	—	—	—	—	—	
Етиленоксид	200-849-9	75-21-8	1,8	1	—	—	—	—	кожа ⁽¹⁰⁾	
1,2-епоксипропан	200-879-2	75-56-9	2,4	1	—	—	—	—	—	
Трихлороетилен	201-167-4	79-01-6	54,7	10	—	164,1	30	—	кожа ⁽¹⁰⁾	
Акриламид	201-173-7	79-06-1	0,1	—	—	—	—	—	кожа ⁽¹⁰⁾	
2-нитропропан	201-209-1	79-46-9	18	5	—	—	—	—	—	
О-толуидин	202-429-0	95-53-4	0,5	0,1	—	—	—	—	кожа ⁽¹⁰⁾	
4,4'-метилендианилин	202-974-4	101-77-9	0,08	—	—	—	—	—	кожа ⁽¹⁰⁾	

▼ M3

Наименование	ЕО № ⁽¹⁾	CAS № ⁽²⁾	Гранични стойности						Обозначение	Преходни мерки
			8 часа ⁽³⁾			Краткосрочни ⁽⁴⁾				
			mg/m ³ ⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	f/ml ⁽⁷⁾	mg/m ³ ⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	f/ml ⁽⁷⁾		
Епихлорхидрин	203-439-8	106-89-8	1,9	—	—	—	—	—	кожа ⁽¹⁰⁾	
Етилен дибромид	203-444-5	106-93-4	0,8	0,1	—	—	—	—	кожа ⁽¹⁰⁾	
1,3-бутадиен	203-450-8	106-99-0	2,2	1	—	—	—	—	—	
Етиленов дихлорид	203-458-1	107-06-2	8,2	2	—	—	—	—	кожа ⁽¹⁰⁾	
Хидразин	206-114-9	302-01-2	0,013	0,01	—	—	—	—	кожа ⁽¹⁰⁾	
Бромостилен	209-800-6	593-60-2	4,4	1	—	—	—	—	—	
Отработени газове от дизелови двигатели			0,05 (*)							Граничната стойност се прилага от 21 февруари 2023 г. По отношение на подземните минни работи и изграждането на тунели граничната стойност се прилага от 21 февруари 2026 г.
Смеси на полициклични ароматни въглеводороди, по-специално съдържащи бензо[α]пирен, които са канцерогени по смисъла на настоящата директива									кожа ⁽¹⁰⁾	

▼ M3

Наименование	ЕО № ⁽¹⁾	CAS № ⁽²⁾	Гранични стойности						Обозначение	Преходни мерки
			8 часа ⁽³⁾			Краткосрочни ⁽⁴⁾				
			mg/m ³ ⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	f/ml ⁽⁷⁾	mg/m ³ ⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	f/ml ⁽⁷⁾		
Минерални масла, които са били използвани в двигатели за вътрешно горене за смазване и охлаждане на движещите се части в двигателя									кожа ⁽¹⁰⁾	

▼ M4

Кадмий и неговите неорганични съединения	—	—	0,001 ⁽¹¹⁾	—	—	—	—	—		Гранична стойност от 0,004 mg/m ³ ⁽¹²⁾ до 11 юли 2027 г.
Берилий и неорганични берилиеви съединения	—	—	0,0002 ⁽¹¹⁾	—	—	—	—	—	кожна и дихателна сенсibiliзация ⁽¹³⁾	Гранична стойност от 0,0006 mg/m ³ до 11 юли 2026 г.
Арсенова киселина и нейните соли, както и неорганични арсениеви съединения	—	—	0,01 ⁽¹¹⁾	—	—	—	—	—	—	За отрасъла за топене на мед граничната стойност се прилага от 11 юли 2023 г.
Формалдехид	200-001-8	50-00-0	0,37	0,3	—	0,74	0,6	—	кожна сенсibiliзация ⁽¹⁴⁾	Гранична стойност от 0,62 mg/m ³ или 0,5 ppm ⁽³⁾ за секторите на здравеопазването, погребалните услуги и балсамирането до 11 юли 2027 г.
4,4'-Метиленибис(2-хлороанилин)	202-918-9	101-14-4	0,01	—	—	—	—	—	кожа ⁽¹⁰⁾	

▼ **M3**

Наименование	ЕО № ⁽¹⁾	CAS № ⁽²⁾	Гранични стойности						Обозначение	Преходни мерки
			8 часа ⁽³⁾			Краткосрочни ⁽⁴⁾				
			mg/m ³ ⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	f/ml ⁽⁷⁾	mg/m ³ ⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	f/ml ⁽⁷⁾		
Акрилонитрил	203-466-5	107-13-1	1	0,45	–	4	1,8	–	Кожа ⁽¹⁰⁾ Дермална сенсibiliза- ция ⁽¹⁴⁾	Граничните стойности се прилагат от 5 април 2026 г.
Никелови съединения	–	–	0,01 ⁽¹⁵⁾ 0,05 ⁽¹⁶⁾	–	–	–	–	–	Дермална и респираторна сенсibiliза- ция ⁽¹³⁾	Прилагането на граничната стойност ⁽¹⁵⁾ започва на 18 януари 2025 г. Прилагането на граничната стойност ⁽¹⁶⁾ започва на 18 януари 2025 г. Дотогава се прилага гранична стойност от 0,1 mg/m ³ ⁽¹⁶⁾ .
Неорганично олово и неговите съединения			0,15							
N,N-диметилацетамид	204-826-4	127-19-5	36	10		72	20		Кожа ⁽¹⁰⁾	
Нитробензен	202-716-0	98-95-3	1	0,2					Кожа ⁽¹⁰⁾	
N,N-диметилформаид	200-679-5	68-12-2	15	5		30	10		Кожа ⁽¹⁰⁾	
2-метоксиетанол	203-713-7	109-86-4		1					Кожа ⁽¹⁰⁾	
2-метоксиетилон ацетат	203-772-9	110-49-6		1					Кожа ⁽¹⁰⁾	
2-етоксиетанол	203-804-1	110-80-5	8	2					Кожа ⁽¹⁰⁾	
2-етоксиетилон ацетат	203-839-2	111-15-9	11	2					Кожа ⁽¹⁰⁾	
1-метил-2-пиролидон	212-828-1	872-50-4	40	10		80	20		Кожа ⁽¹⁰⁾	

▼ **M6**

▼ **M6**

Наименование	ЕО № ⁽¹⁾	CAS № ⁽²⁾	Гранични стойности						Обозначение	Преходни мерки
			8 часа ⁽³⁾			Краткосрочни ⁽⁴⁾				
			mg/m ³ ⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	f/ml ⁽⁷⁾	mg/m ³ ⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	f/ml ⁽⁷⁾		
Живак и двувалентни неорганични живачни съединения, включително живачен окис и живачен хлорид (измерени като живак)			0,02							
Бисфенол А; 4,4'-изопропилиденди-фенол	201-245-8	80-05-7	2 ⁽¹¹⁾							
Въглероден оксид	211-128-3	630-08-0	23	20		117	100			

▼ **M3**

- ⁽¹⁾ ЕО №, т.е. EINECS, ELINCS или NLP, е официалният номер на веществото в рамките на Европейския съюз, както е определено в част 1, раздел 1.1.1.2 от приложение VI към Регламент (ЕО) № 1272/2008.
- ⁽²⁾ CAS №: Номер в регистъра на CAS (Служба за химични индекси).
- ⁽³⁾ Измерена или изчислена претеглена във времето средна стойност (TWA) за референтен период от осем часа.
- ⁽⁴⁾ Гранична стойност на краткосрочна експозиция (STEL). Гранична стойност, над която не следва да има експозиция и която се отнася за 15-минутен период, освен ако е посочено друго.
- ⁽⁵⁾ mg/m³ = милиграми на кубичен метър въздух при температура 20 °C и 101,3 kPa (760 mm живачен стълб).
- ⁽⁶⁾ ppm = части на милион в обем във въздуха (ml/m³).
- ⁽⁷⁾ f/ml = влакна на милилитър.
- ⁽⁸⁾ Инхалабилна фракция: ако прахът от твърда дървесина е смесен с други видове дървесен прах, граничната стойност се прилага по отношение на всички видове дървесен прах, които се намират в сместа.
- ⁽⁹⁾ Респирабилна фракция.
- ⁽¹⁰⁾ Възможно е да допринесе в значителна степен за общото натрупване в тялото чрез кожна експозиция.
- **M4** ⁽¹¹⁾ Инхалабилна фракция.
- ⁽¹²⁾ Инхалабилна фракция. Респирабилна фракция в онези държави членки, които прилагат към датата на влизане в сила на настоящата директива система за биомониторинг с биологична гранична стойност, която не надвишава 0,002 mg Cd/g креатинин в урината.
- ⁽¹³⁾ Веществото може да предизвика сенсibiliзация на кожата и на дихателните пътища.
- ⁽¹⁴⁾ Веществото може да предизвика сенсibiliзация на кожата. ◀
- ⁽¹⁵⁾ Респирабилна фракция, измерена като никел.
- ⁽¹⁶⁾ Инхалабилна фракция, измерена като никел.
- (*) Измерено като елементарен въглерод.

Б. ДРУГИ ПРЯКО СВЪРЗАНИ РАЗПОРЕДБИ

p.m.

▼ M6*ПРИЛОЖЕНИЕ IIIa***БИОЛОГИЧНИ ГРАНИЧНИ СТОЙНОСТИ И МЕРКИ ЗА МЕДИЦИНСКО НАБЛЮДЕНИЕ***(Член 16, параграф 4)***1. Олово и неговите йонни съединения**

- 1.1. Биомониторингът трябва да включва измерване на нивото на оловото в кръвта (PbB) с помощта на абсорбционна спектрометрия или друг метод, който дава еквивалентни резултати. Задължителната биологична гранична стойност е:

70 µg Pb/100 ml кръв

- 1.2. Медицинско наблюдение се извършва, ако експозицията на концентрация на олово във въздуха е по-голяма от 0,075 mg/m³, изчислена като средно претеглена във времето стойност за 40 часа седмично, или когато при отделни работници се измерва ниво на кръвно олово, по-високо от 40 µg Pb/100 ml кръв.

*ПРИЛОЖЕНИЕ IV***Част А****Отменена директива с последващите ѝ изменения***(посочени в член 20)*

Директива 90/394/ЕИО на Съвета (ОВ L 196, 26.7.1990 г., стр. 1)

Директива 97/42/ЕО на Съвета (ОВ L 179, 8.7.1997 г., стр. 4)

Директива 1999/38/ЕО на Съвета (ОВ L 138, 1.6.1999 г., стр. 66)

Част Б**Срокове за въвеждане в националното законодателство***(посочени в член 20)*

Директива	Краен срок за въвеждане
90/394/ЕИО	31 декември 1992 година
97/42/ЕО	27 юни 2000 година
1999/38/ЕО	29 април 2003 година

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕ

Директива 90/394/ЕИО	Настоящата директива
Член 1	Член 1
Член 2, буква а)	Член 2, буква а)
Член 2, буква аа)	Член 2, буква б)
Член 2, буква б)	Член 2, буква в)
Членове 3 - 9	Членове 3 - 9
Член 10, параграф 1, буква а)	Член 10, параграф 1, буква а)
Член 10, параграф 1, буква б), изречение първо	Член 10, параграф 1, буква б)
Член 10, параграф 1, буква б), изречение второ	Член 10, параграф 1, буква в)
Член 10, параграф 1, буква в)	Член 10, параграф 1, буква г)
Член 10, параграф 1, буква г), изречение първо и второ	Член 10, параграф 1, буква д)
Член 10, параграф 1, буква г), изречение трето	Член 10, параграф 1, буква е)
Член 10, параграф 2	Член 10, параграф 2
Членове 11 - 18	Членове 11 - 18
Член 19, параграф 1, алинея първа	Член 19
Член 19, параграф 1, алинея втора	
Член 19, параграф 1, алинея трета	
Член 19, параграф 2	
Член 20	Член 20
Приложение I	Член 21
Приложение II	Член 22
Приложение III	Приложение I
	Приложение II
	Приложение III
	Приложение IV
	Приложение V